

Beste lezer, dit is de tweede nieuwsbrief dit jaar over het project WereldTools van Stichting WereldWijd. De komende nieuwsbrieven staan in het kader van de veldreis die WereldWijd en IOM naar Kenia en Oeganda hebben gemaakt. Het doel van de reis was om met eigen ogen te zien hoe het met de terugkeerders gaat, wat hun verhaal is, en of de WereldTools kist en de financiële ondersteuning van IOM zinvol is geweest. In deze nieuwsbrief delen we het vierde en vijfde van in totaal 15 verhalen.

Tekst: Matje Mattheij. Lay out: Yasser Latif. Foto's: St. WereldWijd & IOM

Francis Njogu: mobiele elektricien

Voor een bezoek aan deze jongeman gaan we naar Kikuyu, een stad in een groen gebied even buiten de Keniaanse hoofdstad Nairobi. Onze rit gaat deels over verharde wegen, maar ook over wegen van puur donkerrode aarde, op plaatsen flink modderig. We spreken in eerste instantie af in een plaatselijk restaurantje. We willen beginnen met een gesprek maar er is te veel lawaai dus na een kop koffie gaan we naar zijn huis. We rijden achter Francis aan die ons met de motor voorrijdt naar zijn huis, zijn 'compound'.

De ijzeren poort wordt geopend, links zien we veel vuilnis op een hoop. We volgen hem in een klein flatgebouw waar hij op 4 hoog achter woont. Zijn vrouw en dochtertje zijn er niet. En naast de voordeur op het balkon staat, jawel hoor, ... de WereldToolskist! Deze staat er niet voor de sier maar wordt gebruikt als opslagruimte. Klik....dat moet op de foto. Binnen komen we in de woonkamer, echt Keniaans, zo zal je er in Nederland geen vinden. Francis laat de rest van het huis zien: keuken, wc, slaapkamer en op de slaapkamer van de dochter haalt hij iets onder het bed uit. Hij laat trots de groene gereedschapskist zien zoals we er vanuit Eckelrade al velen de wereld in hebben gestuurd: met alle tangen, schroevendraaiers in de 'Waltergroen-kleur' geschilderd. (Walter is de vrijwilliger die, na een grondige revisie door hem en alle andere WereldTools vrijwilligers, ter controle en herkenning een likje verf aan de gereedschappen geeft).

Ik zie ook gedoneerde boormachines, een flex etc... Dit is voor Francis de start van zijn openhartige verhaal. Francis leefde, voordat hij naar Nederland kwam, als een doorsnee Keniaan, hij werkte in loondienst bij een bedrijf als elektricien. Hij ging in 2015 als tenniscoach mee met een groep jongeren naar Nederland en besloot niet meer terug te gaan naar Kenia. Hij ging een asielprocedure in, maar er was geen reden dat hij in Nederland mocht blijven, dus kreeg hij een negatieve beschikking. Na een half jaar was het gemis van zijn familie zo groot, dat hij besloot terug te keren.

Hij kwam bij WereldWijd terecht met het plan om een internetcafé en elektrobedrijf te starten. Vol goede moed keerde Francis in december 2015 terug. Hij begon met de voorbereidingen van zijn bedrijf: een

internetcafé. De kist met computers van WereldWijd zou in januari aankomen. De vergunningen kostten 500 euro en hij registreerde zijn bedrijf KENEURO ELECTRICAL AND TECHNOLOGY LTD. Een bedrijfspand werd gehuurd, andere stekkers aangeschaft, een router etc. Maar er was een kink in de kabel want de kist van WereldWijd kwam maar niet. Er

waren kennelijk problemen met inklaren, het door de douane krijgen. Daarnaast bleek ook de aanschaf van internet heel duur en na alle uitgaven tot dan toe, het was

inmiddels maart 2016, had hij niet veel meer over van zijn startkapitaal. En er was ook nog een klein gezin te onderhouden. Het plan voor een internetcafé zou hem niet gaan lukken.

Hij besloot om zijn oude beroep als elektricien weer op te pakken en daarbij kwam 'ons' gereedschap gelukkig goed van pas. Van de 10 computers die hij van ons kreeg, heeft hij er 6 verruild voor een motor. Daar heeft hij een grote kist op gemonteerd zodat hij een mobiel elektrobedrijf heeft. Op dit moment heeft hij een grote opdracht om schrikdraad te

maken. Hij kan, omdat hij niet zo lang weg is geweest, zijn oude klantenkring weer oppakken. Hij heeft nu 2 grote klussen en regelmatig een of twee mensen in dienst. Zelf wil hij nooit meer voor een baas werken maar eigen baas

zijn, want dat geeft vrijheid. De volgende stap is om een auto aan te schaffen voor zijn klussen, dan ben je minder van het weer afhankelijk. Zijn werk is nog niet helemaal stabiel, maar hij doet zijn best en gaat ervoor. Zou hij, als hij dit mocht overdoen, weer naar Nederland gaan? Nee, hij heeft er ergens wel spijt van en raadt anderen aan dit niet te doen. In Kenia wordt je een beeld voorgehouden dat Europa een paradijs is.

En dan ga je er heen en blijkt het heel anders te zijn. Maar de WereldToolskist heeft hem uiteindelijk wel geholpen om zijn leven opnieuw op te pakken. En daar zijn we heel blij om en trots op.

Isaac Maweu: I have wasted my years

Voor dat we de Keniaanse Isaac bezoeken schrijft hij me per mail: "Thank you for remembering me. I thought Europe as forgotten me. I live in Ekalakala village in Masinga Divisions." Onze delegatie rijdt met een zeer felle zon op het autodak de bush-bush in: eerst 160 km verharde weg en dan 25 km zandweg. Ruim 3 ½ uur verder komen we aan. We hebben afgesproken bij het tankstation in het centrum van het dorpje. Langs de weg zien we wat winkeltjes en is er bedrijvigheid met straatverkoop bij de bushalte. Met een rotvaart komt Isaac aangereden en stapt uit met een big smile op zijn gezicht. We rijden samen naar zijn 'home'; de boerderij van zijn ouders in een open en zanderig landschap met wat struiken. We gaan onder een boom zitten, lekker in de schaduw. Isaac is de oudste van 8 kinderen en daarmee de verantwoordelijke voor de hele familie. Ik vraag hem naar zijn verhaal in Nederland en weifelend vertelt hij dat zijn reden om naar Nederland te gaan een economische was. Hij wilde zijn geluk beproeven, zeker ook aangestuurd door het beeld dat hij krijgt van de jonge snelle gasten die met grote auto's rondrijden en zeggen dat ze in Europa waren. Bij Isaac was er vanuit

de IND (Immigratie en Naturalisatie Dienst) geen reden om hem een verblijfsvergunning te geven, dus belandde Isaac in de illegaliteit. Hij werd economisch flink uitgebuit en had vele illegale baantjes, met zwaar en vies werk voor een paar euro per uur. Daarnaast is hij een paar keer opgepakt door de politie en zonder enige reden in de gevangenis beland. Uiteindelijk, na een aantal jaren rondzerven, kwam hij tot het inzicht dat zijn toekomst thuis in Kenia was en niet in Nederland. Via via kwam hij bij WereldWijd terecht en werd hij geholpen met goede machines en apparaten: een waterpomp, generator, compressor, broedmachine en andere gereedschappen.

Tijdens ons bezoek aan Isaac en zijn familie leren we hem kennen als iemand die midden in de gemeenschap staat en zich verantwoordelijk voelt voor de jeugd in zijn dorp. Isaac heeft veel ideeën en initiatieven bedenkt om geld te verdienen en de gemeenschap te helpen. Hij heeft in het dorp een klein kantoortje, is de baas van een kapperszaakje, verhuurt wat ruimtes en last but not least

vertelt hij over het vismeertje dat hij is gestart. We lopen door de hitte naar het meertje, een grote poel van ongeveer 150 meter doorsnee. Het is enkele jaren geleden op Isaacs verzoek door de overheid aangelegd. Vanuit het meertje loopt een buis naar zijn huis, zodat hij stromend water heeft. En als het water te laag staat gebruikt hij 'onze' waterpomp om toch water te hebben. In het meer is vis uitgezet en die wordt een paar keer per jaar door een groep jongeren uit de buurt geoogst. Speciaal voor ons geeft hij met zijn jongeren een demonstratie hoe ze de netten uitgooien en de vissen vangen. "Zo hebben de jongens ook werk en ze worden betaald met de vis die ze vangen. Het is belangrijk dat die jongens werk hebben". Hij laat zien hoe de jongens het water ingaan om de netten uit te zetten en een

portie vis voor ons binnenhalen. In de tussentijd is mijn nek verbrand, zo heet is het. Al met al een mooi verhaal van een terugkeerder waar het goed mee gaat. In dit geval heeft de WereldTools-kist een bescheiden rol gespeeld in dit verhaal, maar het was niet onbelangrijk. Alle spullen worden her en der nog gebruikt. We zien hier dat de omgeving en de familie een belangrijke rol speelt als het gaat om terugkeer.

Wat hij verder nog aan ons laat weten is dat als hij het over zou mogen doen, hij het nooit hetzelfde zou hebben gedaan. "I have wasted my years" (ik heb mijn jaren verspilld), aldus Isaac.

Meer informatie

Meer informatie over WereldTools? Neem contact met ons op. Vraag naar Ed Peters of Matje Mattheij. Per mail: info@stichtingwereldwijd.nl 043-4083122. Onze website is via de QR-code (hier links afgebeeld) te bezoeken. Maar het kan ook nog steeds door te surfen naar: www.stichtingwereldwijd.nl of op www.facebook.com/stichtingwereldwijd Op YouTube staat een informatiefilmpje over WereldTools, Nederlands gesproken en in diverse talen ondertiteld: Kijk hiervoor op https://www.youtube.com/channel/UCSeT-iAlrmLyla7U-5ARRHq?disable_polymer=true Deze film is ook op DVD verkrijgbaar. Tevens is er nog een docu-film beschikbaar, kijk hiervoor op <https://youtu.be/NyTKCu897ZA>

Dit project is financieel mogelijk gemaakt door het Europese Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie (AMIF) en de Dienst Terugkeer & Vertrek (DT&V) van het ministerie van Veiligheid en Justitie. Donaties aan Stichting WereldWijd zijn altijd welkom op rekening nummer NL55RABO0113203594, we hebben de ANBI-status. Wij zijn steeds op zoek naar goede gereedschappen en machines of pc's t.b.v. de terugkeerders. Voor meer informatie of aanmelden voor deelname aan een opleidingstraject of ondersteuning bij terugkeer kan vrijblijvend contact met Stichting WereldWijd opgenomen worden via: 043-4083122.

info@stichtingwereldwijd.nl

www.stichtingwereldwijd.nl

AMIF, het Europees Fonds voor
asiel, migratie en integratie
Migratie in beweging

Dienst Terugkeer en Vertrek
Ministerie van Veiligheid en Justitie

